

**Nadere
achtergrondinformatie
Dak- en/of thuisloze
jongeren in de regio
Zwolle**

Kampen

Dalfsen

Steenwijkerland

Ommen

Hardenberg

Staphorst

Zwartewaterland

Zwolle (centrum-
gemeente)

Doelgroep - landelijke definitie

“feitelijk of residentieel daklozen onder de 23 jaar met meervoudige problemen”.

Daaronder vallen:

- feitelijk dakloze jongeren: beschikken niet over een eigen woonruimte en voor een slaapplek gedurende de nacht ten minste één nacht (in de maand) zijn aangewezen op:
 - buitenslapen, ofwel overnachten in de openlucht en in overdekte openbare ruimten, zoals portieken, fietsenstallingen, stations, winkelcentra of een auto,
 - binnen slapen in passantenverblijven van de maatschappelijke opvang, inclusief eendaagse noodopvang;
 - binnen slapen bij vrienden, kennissen of familie, zonder vooruitzicht op een stabiele slaapplek.
- residentieel dakloze jongeren in specifieke voorzieningen voor zwerfjongeren;
- residentieel dakloze jongeren in volwassenen voorzieningen (MO).

In het landelijke actieprogramma wordt de leeftijdsgrens tot 27 jaar gehanteerd.
De GGD registreert 15 tot 25 jaar.

Doelgroep - definitie regio Zwolle

Ten opzichte van de landelijke definitie is deze in de regio Zwolle verbreed.

Ook jongeren die nog thuis wonen of een eigen woning, waar zorgen over zijn, zorgmijgend zijn en/of een (mogelijk) risico lopen om dak – en thuislozen worden vanuit preventief oogpunt ook onder de regionale doelgroep geschaard. En kunnen dan ook gemeld worden bij bijvoorbeeld Team Zwerfjongeren (GGD).

Doelgroep - kenmerken

Algemene kenmerken en dynamiek van de doelgroep

- zeer vluchtig en dynamisch : de samenstelling en aantallen wisselen snel waardoor nooit precies kan worden aangegeven hoeveel dakloze jongeren er zijn
- Veel jongeren die zwerven hebben een verleden in Jeugdzorg.
- dak- en of thuisloze jongeren hebben vrijwel allemaal te maken met complexe, meervoudige problematiek en hebben door problemen vaak een achterstand opgelopen in hun ontwikkeling.

Doelgroep - kenmerken

- Familieproblemen/ slecht contact met familieleden -> geen sociaal vangnet
- Verblijft vooral bij vrienden
- Problemen met gezondheid, geestelijk en/ of middelengebruik
- Geen opleiding of werk
- Heeft schulden
- Overziet de problemen niet
- Zorgmijdend - last van schaamte en/of 'hulpverlenersmoe'
- Geen inschrijfadres
- Geen zorgverzekering (of achterstanden)
- Justitieel verleden

Doelgroep - omvang

Momenteel (najaar 2019) zijn er:

- regionaal circa 30 jongeren die thuis wonen of een eigen woning hebben en begeleid worden door Team Zwerfjongeren, dus vanuit preventief oogpunt;
- circa 20 jongeren verblijven regionaal bij bekenden of familie (bankhoppers) en worden begeleid door Team Zwerfjongeren of een andere partij;
- en er zijn circa 10 jongeren in beeld bij team Zwerfjongeren die verblijven in beschermd wonen met een risico op uitval of uitzetting of verblijven in een jeugdhulpsetting met een risico op dak- en thuisloosheid.
- circa 60 jongeren verblijven regionaal in de maatschappelijke opvang of een begeleidingsvorm;

Doelgroep - meldingen

Team Zwerfjongeren

Regio
Zwolle

	½ 2019^	2018	2017	2016	2015^	2014
1 ^{ste} helft/gehele jaar	65/..	59/130	60/99	47/93	65	93
Unieke personen	60/..	57/123	59/	46/		
Waarvan informatie/advies*	15%	12%	9%	8%		19%
Waarvan heraanmeldingen*	15%	17%	19%	20%		17%
Waarvan Zwols	52%	55%	55%	47%		70%
Aantal afgesloten trajecten in gehele jaar (oud + nieuw) (incl. info/advies)*	71	99	71	43		86
Waarvan afgesloten na screening*	30%	33%	42%	39%		30%
Aantal opstaande trajecten op 31-12	66	66	45	47		42

^ Toelichting:

- In 2015 is het aantal meldingen afwijkend. Met de transitie van wetten moesten routes opnieuw worden ontdekt en nieuwe werkafspraken gemaakt. Gezien deze cijfers niet representatief zijn, is alleen het totaal van het aantal meldingen ingevuld.
- De aantallen van 2019 hebben logischerwijze alleen betrekking op het eerste half jaar

* Op de volgende sheets worden deze begrippen nader toegelicht

Nadere duiding meldingen

- Toename meldingen vanaf 2018
 - Meer meldingen van buiten de regio
 - Meer en eerder jongeren in beeld: preventieve en laagdrempelig werking centraal meldpunt, verbreding doelgroep, mogelijk ook hogere meldingsbereidheid
 - Toename informatie en advies
 - Toename verschil tussen aantal meldingen en unieke personen (personen worden vaker meerdere keren gemeld)
 - Meer meldingen en begeleiding jonge statushouders (verschuiving)
 - Meer meldingen vanuit gesloten jeugdzorg en uitzettingen instellingen
- Meldingen eerste helft 2019 gelijk aan eerste helft 2018 en 2017.
Verwachting geheel 2019 gelijk aan geheel 2018
- Een substantieel deel van de meldingen wordt afgesloten na eenmalig contact (informatie/ en advies: beller kan na contact zelf verder) of na screening: geen zorgwekkende situatie, al voldoende zorg, en soms alweer vertrokken uit regio
- Aantal heraanmeldingen gemiddeld rond de 17%. Dit betreft een jongere die in de afgelopen 5 jaar al eerder is gemeld bij het Team

Ontwikkelingen die van invloed zijn op de meldingen

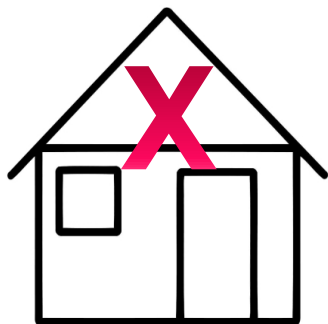
- ☐ Verbreding doelgroep – ook preventief
 - ☐ Verandering in registratie: bv leeftijdsgrens maar ook wat er en hoe er geregisterd wordt
 - ☐ Werkafspraken met betrokken partijen - zo wordt Team Zwerfjongeren ook vaker als laatste vangnet betrokken op verzoek van MO partijen:
Indien een traject van een jongere dreigt te ontsporen wordt het team ingeschakeld ter voorkoming van beëindiging zorgtraject van de jongere
 - ☐ Positionering als vraagbaak en laagdrempelig meldpunt
 - ☐ Toename complexiteit van de doelgroep
-
- Toename of afname inwoners
 - Ontwikkelingen andere regio's: toename instroom van buiten de regio
 - Veranderingen in de sociale kaart: bv SWT's, voorzieningen voor jonge dak- en thuislozen
 - Krapte woningmarkt (al jaren)
 - Mogelijk positief vestigingsklimaat

Doelgroep - hoofdproblematiek

Veelal zijn er meerdere problemen. Bij de screening wordt gekeken naar het meest dominante probleem c.q. oorzaak van het zwervende/thuisloze bestaan.

In circa de helft van de casuïstiek is regionaal huisvesting de hoofdproblematiek. Voor Zwolle ligt dit iets hoger: rond de 60%

- onvoldoende passende en betaalbaar voor o.a. mensen met een laag inkomen en niet-studerende en onregelmatig of geheel niet werkende jongeren.

Dit heeft ook effect op de uitstroom met stagnatie tot gevolg.

Psychisch functioneren is de tweede belangrijkste hoofdproblematiek

- geen vangnet -> geen ouders die zorgverzekering betalen en/of regelen. Mogelijk gevolg dat er geen zorgverzekering wordt afgesloten, indien wel vaak de goedkoopste zonder aanvullende verzekering
- zorgmijndend o.a. vanwege kosten eigen risico en eigen bijdrage.
- een thuisloos bestaan heeft ook een negatief effect op het psychisch functioneren

Doelgroep - gemeente van herkomst

Het merendeel van de gemelde jongeren komt uit Zwolle. Wel is er sprake van een verhoudingsgewijze afname. In 2010 was het aandeel Zwolse jongeren 72% wat in 2018 is afgenomen tot 55%.

De meeste meldingen uit de overige regiogemeenten waren afkomstig uit Hardenberg Steenwijkerland, Ommen en Kampen. De aantallen vanuit de regiogemeenten fluctueren aanzienlijk.

Vanaf 2018 toename van meldingen buiten de regio

